

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

TANULNI! TANULNI! TANULNI!

Megjelent az új ösztöndíjrendelet!

Az egyetemi és főiskolai hallgatók jelenlegi ösztöndíjrendszeréről — amely több módosítással lényegében az 1950/51-es tanévtől van érvényben — már nem tilti be hivatását. Legfőbb hibája az, hogy az ösztöndíjak odaítélése elsősorban a származástól és a szociális körülményektől függ, a tanulmányi eredményt alig veszi figyelembe. Emiatt nem ösztönöz eléggé a jobb tanulmányi eredmények elérésére.

A fenti hibák megszüntetése érdekében, a jelen utasítással hatálybalépő új ösztöndíjrendszer az alábbi elvek alapján épül fel: Az új ösztöndíjrendszernek elő kell segítenie az új szakasz politikájának megfelelően az egyetemi oktatás minőségi fejlesztését. Ezért az új ösztöndíjrendszer előemutató, vagyis a jobb tanulmányi eredmények el-

Ösztöndíj

Az állami támogatás formái az új ösztöndíjrendszerben: a) ösztöndíj, a tanulmányi eredmény alapján;

b) rendszeres havi szociális támogatás, az anyagi helyzet-től függően;

c) rendkívüli segély, az anyagi helyzet alapján.

Az ösztöndíj a nappali tagozatok kitűnő, jeles, jórindú szakértésigizetteknél közepes rendű hallgatói részére nyújtott állami támogatás.

Ösztöndíjban a félévi rendszeres vizsgaidőszak lezárása után felmért tanulmányi eredmény alapján részesülnek a hallgatók.

A tanulmányi eredmény kiértékelése az eddig érvényben lévő rendszer szerint történik.

Az egy vagy több tárgyból elégtelen eredményt elért, a vizsgán igazolatlanul mulasztott, vagy a vizsgarabocsátás követelményeinek meg nem elélt hallgatót — függetlenül a letett vizsgák átlagától — légtelen rendűnek kell tekinteni mindaddig, amíg eredménytelen jegyeit utóvizsgaidőszakban nem javítja ki. Fakultatív tárgyakból elért eredmények nem számítanak a átlagba.

Nem részesíthetők ösztöndíjban:

a) A középiskolát végzett, ötlen (hajadon) hallgatók, amennyiben szüleik (eltartóik) jövedelme havi 2800 Ft-ot,

elérésére ösztönöz, a hallgatókkal szemben emeli a követelményeket.

Ugyanakkor a hallgatók jelenlegi anyagi helyzete még nem engedi meg, hogy a hallgatóknak — tanulmányaik elősegítése és tanulmányi eredményük állandó javítása céljából — juttatott állami támogatás mértékének megállapításánál a tanulmányi eredmények mellett, még az anyagi körülményeket is figyelembe kell venni. Az állam által nyújtott messzemenő anyagi támogatás mellett az új ösztöndíjrendszer számba veszi azt is, hogy a szülőknek — teherbíróképességüknek megfelelően — anyagi-lag is hozzá kell járulniok gyermekeik taníttatásához.

Ösztöndíj

vagy a tulajdonukban álló mezőgazdasági ingatlan kataszteri tiszta jövedelme a kétszáznyolcvan aranykoronát meghaladja.

b) Középiskolát végzett nős (férjezett) hallgatók, amennyiben házastársuk havi jövedelme a 2500 Ft-ot, vagy a tulajdonukban álló mezőgazdasági ingatlan tiszta jövedelme a 250 aranykoronát meghaladja.

c) Szakértésigizett nős (férjezett) hallgatók, amennyiben házastársuk jövedelme meghaladja az a) pontban megadott határt.

d) A rendszeres vizsgaidőszakban két tárgyból, a műszaki egyetemeken három tárgyból elégtelenül vizsgázott hallgatók még akkor sem, ha az utóvizsga időszakban tett pótvizsgájukkal az ösztöndíjhoz szükséges tanulmányi eredményt elérték.

Az a) és b) pontban feltüntetett jövedelemhatárok akkor érvényesek, ha a családban a hallgatóval együtt legfeljebb két eltartott családtag van. Minden további eltartott családtag 300 Ft-tal, illetve 30 aranykoronával növeli a feltüntetett jövedelemhatárt. Eltartott családtagnak az ösztöndíj megállapítása szempontjából csak a nem kereső gyermekek és a hallgató nem kereső házastársa számít.

A hallgatóknak ösztöndíjuk félévi megállapítása előtt a jövedelemlől és az eltartott

családtagok számáról hivatalos igazolást kell a dékáni hivatalba (tanumányi osztályhoz) benyújtaniok.

Szakértésigizett nőtlen (hajadon) hallgatók ösztöndíj alap megállapításánál a szülők jövedelmét általában figyelmen kívül kell hagyni.

Az ösztöndíj összege az elért tanulmányi eredmény szerint:

Kitűnő: havi 230.— Ft
Jeles: havi 200.— Ft
Jó: havi 140.— Ft
Közepes (csak szakértésigizett): havi 90.— Ft.

Az ösztöndíj megállapítás egy félévre vonatkozik.

Az ösztöndíj megállapítása ellen nincs jogorvoslat, kivéve ha adminisztratív (számítási) hiba történt. Ennek helyesbítését az ösztöndíj megállapítójától kell kérni.

Az utóvizsga-időszak hónapjának végéig meg kell vonni azoknak a hallgatóknak ösztöndíját, akik a rendszeres vizsgaidőszakban egy tárgyból, a műszaki egyetemeken két tárgyból elégtelenül vizsgáztak. Ha az utóvizsgaidőszak alatt az ösztöndíjhoz elért tanulmányi eredményt elérték, a fentemlített egy hó kivételével ismét kaphatnak ösztöndíjat.

Szociális támogatás

Rendszeres havi szociális támogatást az ösztöndíjtól független és a hallgatók anyagi körülményeihez igazodó pénzbeli, illetve természetbeni állami juttatás.

Rendszeres havi szociális pénzbeli támogatásban részesedhetnek:

a) A középiskolát végzett nőtlen (hajadon) hallgatók, amennyiben szüleik (eltartóik) együttes havi jövedelme nem több 1600 Ft-nál, illetve a tulajdonukban álló mezőgazdasági ingatlan kataszteri tiszta jövedelme nem több 160 aranykoronánál.

b) A középiskolát végzett nős (férjezett) hallgatók, amennyiben háztartásuk jövedelme nem több havi 1300 Ft-nál, illetve a tulajdonukban álló mezőgazdasági ingatlan kataszteri tiszta jövedelme nem több 130 aranykoronánál.

c) A szakértésigizett nőtlen (hajadon) hallgatók.

d) Szakértésigizett nős (férjezett) hallgatók, amennyiben háztartásuk tiszta jövedelme nem több 1600 Ft-nál, illetve 160 aranykoronánál.

Ha a hallgató családjának kettőnél több eltartott tagja van (az ösztöndíjnal megállapított jövedelem határ érvényes).

Rendszeres havi pénzbeli szociális támogatás összege: a) Ha a hallgatónak nincs eltartásra kötelezett hozzátartozója és más forrásból nincs jövedelme: havi 320 Ft.

b) Ha a hallgatónak eltartásra kötelezett hozzátartozója,

vagy egyéb forrásból származó jövedelme van: szülők lakhelye szerint.

Havi össz. jöv. egyetem székelyén élő: 850 Ft-ig, 85 ar. K-ig 270 Ft
1600 Ft-ig, 160 ar. K-ig 50 Ft
vidéken élő 850 Ft-ig, 85 ar. K-ig 320 Ft
1600 Ft-ig, 160 ar. K-ig 100 Ft

(A szerkesztőség csak a minimális és maximális határokat közli.)

c) A szakértésigizett nőtlen (hajadon), továbbá a rendszeres havi szociális pénzbeli támogatásban részesíthető szakértésigizett nős (férjezett) hallgatóknál egységesen havi 330 Ft.

Nem részesíthetők havi rendszeres pénzbeli szociális támogatásban — jövedelemtől függetlenül azok a hallgatók, akik évet ismételnék, kivéve, ha azt betegség, vagy egyéb méltányolást érdemlő körülmény okozta.

A rendszeres havi pénzbeli szociális támogatást a hallgatóknak kell kérniük az igényjogosultság elbírálásához szükséges adatok igazolása mellett. A kérvényt a dékáni hivatalba (tanumányi osztályhoz) kell benyújtaniok. A kérelemről a dékán, egykarú egyetemeken az igazgató, vagy megbízott professzor a Diákjóléti Bizottság javaslatának meghallgatásával dönt. A bizottság a javaslatánál a hivatalos igazolásokon felül vegye figyelembe a tanszékek valamint a DISZ tanulócsoporthoz véleményét is.

Hej, jó urak ott a Szajna-parton

Hej jó urak ott a Szajna-parton!
Az adott szó csak ennyit ér?
Behódoltok fejet- s térdet hajtón,
Annak, ki sok-sok pénzt ígér?

A népet elnyomni, földjét eladni,
Ehhez már régen értetek!
Nem hiába pusztult annyi hazafi!
Ujak, számolunk vételek!

Nem jó mentsvár már a fényes Bourbon,
Tisztelet-szobra rég ledől;
S míg elfutnának rút egéruton,
A maquisard már csőre tölt.

Ne higgyétek, hogy új háborúban
Testvére ellen küzd a nép, —
Ha harcolni fog majd, — kétes bűban —
Veletek végez lelelőbb.

Az ég félelmes nagy vörös napja,
Már sápadt Nyugaton is kél,
Aranyát szent szuronyoknak adja, —
Titeket elborít a vér!

Arapataki Árpád

VIZSGAHIRADÓ

A POLG. III/2-ES CSOPORT

(Elmondta Bohó Róbert tanársegéd)

Átlag: 4 egész

Talán ezzel a csoporttal érdemes foglalkozni a vizsgálás szempontjából, mert az eredményük 4 egész — ami ugyan az eddigi átlag felett van — de a csoport hibái ugyanazok, mint a többi csoport hiányosságai.

Mi az oka a jó eredményeknek: Legelsősorban a félévi rendszeres munka, másodsorban a hallgatók alaposan tanulmányozták a klasszikusokat, és végül igen élénk és vitaköz szellem uralkodott a szemináriumban az egész félév folyamán.

Szeretném kiemelni, hogy a szemináriumi vita jól tükröződik a jegyekben. A legjobb vitázók — Tamás Judit, Grolmusz Vince, Vinicei Gábor elvtársak — valamennyien jelesre vizsgáztak.

Egyetlen bukott: Győri Károly. Ha megnéztük a kiválóak eredményének a nyitját, vizsgáljuk meg, miért bukott meg Győri elvtárs?

Év közben elég rendszeresen és szorgalmasan tanult, de a szemináriumi vitákból kivonta magát. Másik fő hibája az anyag rendszerezése, vagy inkább rendszertelensége volt. S ez sok elvtársnál hiba. Nem tudják megkülönböztetni a széleskörű anyagból a lényeges és a lényegtelen kérdéseket. Ezenkívül Győri elvtárs sohasem járt konzultálni, sem a közös tanulásban nem vett részt.

Ha egészben véve vizsgáljuk a csoport munkáját, dicseget illeti az elvtársakat. Az egész félévi jó munka — amely megmutatkozott a szemináriumokra való felkészülésben, az irodalom tanulmányozásában, az élénk viták-

ban — meghozta a maga gyümölcsét, a jó átlagot.

Még jobb lett volna az eredmény, ha azok az elvtársak, akik a legjobbak voltak, többet foglalkoztak volna a gyengébb tanulókkal, segítettek, ösztönöztek, támogatták volna őket. Kétségek nélkül a csoport eredménye így is jó, és egészben véve a csoport munkáját, dicséretet érdemelnek.

Általános tapasztalat

A vizsgák megmutatkozó legfőbb hiányosságok: Ez légtelenül a filozófia történelmi problémáinál adódik. Továbbá nem elég ismertek a filozófia-problémákhoz kapcsolódó természettudományos kérdések sem. S végül — de talán ez vetekszik valamennyivel — hiányos a klasszikusok olvasása.

Ezen a három téren kellene javítani! Különösen fontos a klasszikusok problémája, mivel a klasszikusok nem tankönyveket írtak, s így nehézséget okoznak a helyes tanulási módszereket. Minden hallgatónak egyénileg kell megbirkóznia a tanulmányi anyagokkal, az elvtársak részével, és kialakítani a jó módszert, azt a módszert, ami számára, a legeredményesebb felkészülést és feleletet biztosítja.

Végül jó tanáccsal fordulok a hallgatókhoz.

Az ismétlés fő szempontja az anyag rendszerezése. A vizsgaidőszakban már ne tanuljanak az elvtársak új, eddig ismeretlen anyagot, hanem a meglévő tudásukat rendszerezzék. Válasszák ki a lényeges és a lényegtelen problémákat és a többi kérdéseket eköré csoportosítsák.

Közérdekű figyelmeztetés!

Mindazok a hallgatók, akik vagyoni és kereseti igazolásukat nem adták le a tagozatokra, feltétlenül szerezzék be és adják le! Akiknek ezzel kapcsolatban problémájuk van, szintén jelentkezzenek az illetékes tagozatokon.

Ellenkező esetben a mulasztók ösztöndíját megállapítani, s étkezésüket biztosítani nem tudják!

A DISZ új jelvénypályázatot hirdet!

A DISZ-bizottság az elmúlt évi pályázatot hirdetett „Közgazdasági jelvény” tervezésére. A pályázat elbírálására alakult bizottság kiválasztotta a kivételre kerülő jelvényt, s véleményezése függőlegesen kiadta a tervezett munkákat.

Sajnos ez a kifüggesztés már ábrázolás után történt, akkor amikor a bizottság már eldöntötte, hogy melyik jelvény kerül kivételre. Ismeretes, hogy tagságunk megfogadta megelégedéssel az országos jelvényt, s annak kivételre is nehézségeket okozhat. (Nem volt szabványterv.) Ndezekhez még hozzá kell tenni, hogy a pályamunkák a nyári időszak alatt elkészültek. Ezért a DISZ-bizottság — mivel továbbá azt tartja, hogy a jelvényre

szükségünk van — új jelvénypályázatot hirdet.

A pályázat lehet jelvény, vagy névversző. A pályázók a színezésnél, a méretnél és az arányoknál legyenek tekintettel a kivételre kerülő jelvényre, de javaslatuknál ténnyesek fel külön a méretről és színezésre vonatkozó sajtó elkészítésekkel is.

Pályázni lehet február 18-ig, részt vehet egyetemünk minden végzett és jelenlegi hallgatója.

I. DIJ: 150 Ft.
II. DIJ: 120 Ft.
III. DIJ: 100 Ft.

A pályázatokat a 387-es szobában, a DISZ-bizottságon adják le, vagy oda címzett postán küldik be. A díjnyertes jelvényt április 4-re kivitelezetjük.

DISZ-BIZOTTSÁG

VIZSGÁZNAK A HALLGATÓK!...

I. évfolyam...

Az I/4-es csoport Rácz Lajos elvtársnál mezőgazdaságtanból vizsgáznak.

Mindjárt, amikor belépünk, észrevesszük a felelő — Lukács Éva — idegességét. Beszédjén meglátszik, hogy jól megtanulta a tanulmányokat, de olyan vizsgaláza van, hogy alig bír beszélni.

Rácz elvtárs, ügylátszik, ismeri már a vizsgai nyugtalanságot, mert állandóan biztatja, mosolyogva bólogat, és igyekszik, hogy a hallgatótól mindent megtudjon. Amikor Lukács elvtársnő befejezte a vizsgát elmondta a véleményét:

Látszik, hogy az elvtársnő tanult, de kicsit dőcögős, s ez főleg a nagyfokú idegessége miatt van.

Eredmény: közepes. S Lukács Éva kéri, hogy feleltesse tovább. És Rácz Lajos elvtárs rááll az alakra. Sorra kérdezi az anyagot

— és most mutatkozik meg a felelő alapos felkészültsége.

Végül is hosszú harc után sikerül megszerezni a jó jegyet.

Lukács elvtársnő dicséret illeti, hiszen lelkiismeretesen tanul — kitűnő érettségivel jött egyetemünkre — de arra kérjük, próbáljon nyugodtabban felelni, és akkor biztos még jobban sikerülnek a vizsgái.

II. évfolyam...

marxizmus—leninizmus vizsga...

Már régen hallottunk ilyen nyugodt, magabiztos feleletet. Azonban Sik Sándor elvtársnak azonnal megszűnik a határozottsága, ha a kötelező irodalomról, vagy a napi eseményekről kell beszélni. A vizsgázató — Debreceni Lajosné — alapos tárgyi tudást követel, és ha valamit kihagy a felelő, meggyőző-

dik arról, hogy ez feledékenységéből vagy tudatlanságból történt.

Értékelés: nagyon általános a felkészültsége, ha konkrét dologról van szó — például az MDP határozata a propagandamunkáról — megáll a tudománya. Ösztályzat: közepes.

A továbbiakban Debreceni elvtársnő elmondta, hogy gyengék az eddigi átlagok, s ebben a gyenge eredményben tökéletesen tükröződik a félévi munka. Az igaz, hogy a hallgatóknak csak két napjuk volt felkészülni erre a jelntős vizsgára, de ha évközben rendszeresebben tanulnak, biztos jobban sikerül.

III. évfolyam...

Szanyi Jenő elvtárs áruismeretből vizsgáztatja a 3-as csoportot. Turbucz Ferenc jórindú tanuló felel.

Ez a vizsga nem könnyű,

mert rengeteg tényanyag van, s ezt nem elég mechanikusan megtanulni, hanem a tanultakat kellően kell alkalmazni. Fontos, hogy a hallgatók a nagy anyagból ki tudják választani a fontos kérdéseket, és azt helyesen alkalmazzák.

A nehéz tétel ellenére is Turbucz elvtárs jóra felelt.

Már „hazafelé” tartottunk, amikor a sötét folyosón találkozottunk Mike Mária IV. éves iparszakos elvtársnővel.

Szokásos vizsgakérdések — hiszen, ha két ismerős az egyetemen találkozik, biztos hasonló dolgokról érdeklődik.

— Miből mentél?
— Ipargazdaságtanból.
— S hogyan vizsgáztál?
— érdeklődtünk tovább.

— Jelesre.
El kell még azt is mondanunk, hogy Mike elvtársnő kitűnő-rendű tanuló, Rákosi-ösztöndíjas.

Néhány szó egy „még ismeretlenebb területről“

A „Közgazdász“ egyik számában cikk jelent meg „Ismeretlen terület“ címen. E cikk írja felhívja a hallgatók figyelmét a művészet zenei területére és megemlíti a hallgatóság körében e téren észlelhető hiányosságokat. Hangsúlyozza, hogy az e téren való jártasság mennyire hozzátartozik az általános műveltséghez. Ebben tökéletesen igaza van. De én rámutatok egy még ismeretlenebb területre, s ez a képzőművészet. Nem mondom nehezebben hozzáférhető mint a zene, mert az éter hullámain keresztül még nem élvezhetjük — mint a zenét — legfeljebb helyszíni közvetítés formájában. Ekkor azonban csak egyéni véleményt hallunk, amely méltatása az alkotásnak, vagy alkotóművészetnek, de nem élmény és nem ad maradandó benyomást. Még a reprodukció sem váltja ki azt a hatást mint az eredeti műalkotás szemlélete. Ne fosszuk meg tehát magunkat az ilyen élményektől. Ne a mozi legyen egyetlen, vagy fő szórakozásunk, vagy szabadidünk betöltésére szolgáló lehetőség. A színház, opera, kirándulás, sport stb. mellé iktassuk be a kiállítások, tárlatok, múzeumok látogatását is. Neveljük magunkat, gyarapítsuk ismereteinket e téren is.

Fővárosunkban az év minden szakában, sőt, minden napján találunk ily nézvényt. A kiállítások és múzeumok állandóan lehetőséget nyújtanak élő- és meghalt képzőművészeink alkotásainak megismerésére.

Jelenleg két emlék-kiállításra hívom fel a hallgatóság figyelmét. Derkovits Gyula és Paál László emlékkiállításra. A kiállítás január 31-ig van nyitva, a kiállítás helye: Egyetem utca 16. Hétfő kivételével minden nap 11—18 óra

között. Ne hívatkozzunk arra, hogy vizsgaidőszak van. Ily kiállítások megtekintésére ebben az időben is kell lehetőséget teremteni.

Néhány szó a két művészről:

Paál László (1846—1879) tájkép-festő. Mindössze 33 évet élt. Az utolsó két esztendő alatt betegsége miatt nem alkotott. Fennmaradt művei 5—6 év munkája, s ezzel lett világhírű. Igaz ugyan, hogy csak ha-ála után. Munkácsy kortársa és barátja egymásra való hatásuk könnyen megállapítható. Paál László rajongott a természetért, s annak szépségeit saját lelkén át-szűrve tükrözi vissza. A természet szépségeiből a titokzatos eredménye, az azon át-szűrődő hajnalfény vagy naplemente ragadja meg. Benyomásait mely lírai hangulattal tölti meg és meleg barna színárnyalatban tárja elénk.

A másik kiváló és korszak-alkotó tehetség Derkovits Gyula. Küzdelmes és rövid művészi pályáján (1894—1934) Kernstok Károly és Rippl Rónai tanítványa volt, akik ha nem is rendszeresen, de hosszú ideig ingyenesen oktatták. Művészi pályafutása szorosan összefonódik a felszabadítás-ért küzdő proletariátus sorsával. Művészi ábrázolási módja a kor expressionista és kubista törekvéseitől nem mentes, de a realista ábrázolás irányában fejlődik és tör utat, amikor saját egyéni képességeivel kialakítja a maga egyéni útját. Teljesen új hangot üt meg művészetünkben, s ha fiatalon is hal meg, mély nyomokat hagyott mind festményeiben, mind grafikájában.

Magárahagyatva harcolt művészi hitvallásához híven s inkább a nyomort választotta, mint a megalkuvást. Tudta, hogy művészetével a jövőt szolgálja és azt készíti elő.

Kása Gézőné

SZALMALÁNG

Szökés-barna, enyhén hullámos hajú fiatal ember — két, oldalt felszaladt, kivillanó homlokjal — amit az egyszerűség kedvéért úgy szoktak nevezni, hogy kopaszodó férfi — sétált magabiztosan a folyosón, a kétoldalt becsukott ajtók sora között, közömbösen maga elé nézett — ha valaki messziről nézi, azt hiszi, talán a piros és fekete kockákat számolja. Az egész arcából az orra az, ami a legjellemzőbb rá — ha karikatúrasta lennék, akik pont azzal teszik gúnyosan neveltségessé az alakokat, hogy a legfeltűnőbb vonásaikat torzítva jelentetik meg, én az orrával ismertetném meg ezt az embert. Hiszen lényegében olyan, mint sok más ezer ember, aki az utcán rohan, vagy a villamoson tokkol — középmagas, sem nem alacsony, sem nem „colos“, a növése is — mint sok másban — az arany középutat követi. Rendes, de nem feltűnően öltözködik. Viszont széphangzású neve van: Fekete Gábor.

Gábor újra e sétált a székeken ücsörgő és izgatottan tárgyaló társai között, főlegesen rájuk tekint és visszatér saját gondolataihoz.

— Ha minden jól megy, megkapom a jelest — ábrándozik álmatagon és lelki szemével látja is az indexben a mosolyogva gömbölyödő östöt és a vizsgázató ámuló, megdöbben tekintetét, aki majd el sem akarja hinni, hogy ebből az anyagból így is fel lehet készülni. — Igaz, az utolsó jegyzetet, valami 120 oldalacskát át sem vettem, de legalább a többi egyszer elolvastam — vigasztalja magát.

— Te Gabi! — szól oda egyik társa. — Miért nem jössz ide? Mégegyszer átvesszük...

— Ugyan, ti is rohamtanulással akarjátok bevinni a tudomány várát?! — felel az ámuldozóknak.

— Te olyan sokat tanultál? — bátorodik az egyik lány.

Gábor lenézően félrehúzza egy kicsit az ajkát, aztán nagyképpően megjegyzi:

— Nem tanulni, hanem tudni kell!

S máris tovább folytatja az

útját. Érti a hátában a többiek tekintetét — s most már bánja is, hogy „megjártotta a nagyfiút“ — de azért gyegekzik szilárdan lépegetni. Csak azon csodálkozik, hogy amikor cigarettára gyújt, észrevehetően remeg a keze...

Aztán hirtelen megfordul és visszamegy a többiekhez.

— Hogy fogsz lemenni? — kérdezi Kovács Karsai, aki arról híres a szeminiáriumban, hogy mindig a legkérdetlenebb kérdéseket teszi fel.

Fekete Gábor egy pillanatilag meglepetten áll. Megdöbben valóban, ezt még nem is gondolta meg komolyan. Lemehet-e egyáltalán jelesre? Hátha „pillkije“ van a vizsgázatóknak, esetleg neki lesz rossz napja... De most ezen nincs sok idő gondolkozni, a sok éhes szem mind az ő zavart arcát lesi.

— Jó, hogy azt nem kérdezted, milyen idő lesz holnap? — vágja rá gyorsan. — Remélem a „pityorka“ meglesz, esetleg ha minden ellenem fordul jó...

S még mielőtt bármit is kérdezhetnének — éppen azért, hogy ezt megakadályozza, hevesen megfordul és elsiet...

Többen irigykedve néznek utána s ez olyan jól esik.

Mégcsak kis sem nevettek — állapítja meg jókedvűen — csak a Feri mosolygott bizonytalanul, kicsit hitetlenkedve a többiek hátmögött... — Most már azért is megmutatom nekik — fúzi tovább a gondolatokat, miközben megáll a folyosó végén és kibámul a forgalmas utcára, a csillogó, hideg fódrait öblögtető Dunára, a távolban fehéren — mint valami ragyogó cukorsüveg — fénylő Gellérthegyre s öszintén megállapítja: Kicsit nehéz eset ez a vizsga, de megpróbálom, elvégre ha „mázmil“ van, jelesre is lemehetnek, de a jó szinte biztosítva van, legrosszabb esetben egy közepes...

Hirtelen zajra lesz figyelmes. Odakapja tekintetét és látja, hogy Csabai Laci — aki éppen most jött ki a vizsgáról — a többiek körülveszi, kérdések özönével orstromoják — a vizsgázató fele annyit sem kérdez — s ő a levizsgázott ember nyugalmaival, amiben van még egy jó adag ideges feszültség, igyekszik válaszolni.

Gábor is célbaveszi a többiek

SZAKÉRETTSÉGI HIRADÓ

AZ ÚJ ÉRTELMSÉG ZÓME VÉR A DOLGOZÓ NÉP VÉRÉBŐL. MŰS A HUSÁBÓL.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A SZAKÉRETTSÉGI HIRADÓ Szerkesztőbizottsága félévadulánkunk 10-ik évfordulójára, továbbá abból az alkalomból hogy a szakérettség oktatási forma 1955-ben megszűnik, pályázatot hirdet a szakérettségnek emléket állító irasműre és rajzra.

1. Az irasmű lehet novella, kisregény, színdarab, vagy versciklus. A pályaművek lehetnek vidámak vagy komoly tárgyúak alapvető követelmény azonban, hogy reméljük sajátosan szakérettségi legyen, éppen a lenti cél miatt. A színdaraboknál technikai megoldás szempontból arra kell ügyelni, hogy aránylag ne sok vezérszereplővel és kultúracsoporthoz hasonlóan belülről előadható megoldásban dolgozzak fel a temat.

A pályázatokat két példányban, ívoldalra és csak az egyik oldalra gépelve kell elkészíteni.

2. A rajzpályázati kivételése rus. szén, aquarell, olaj vagy mászerző Téma szintén szakérettségi legyen.

Mindkettőre pályázhatnak a) Pedagógusok (akik vagy szakérettségi tanítanak, vagy ott tanítottak, vagy egyáltalán a szakérettséget jól ismerik) b) Hallgatók (akik vagy jelenleg szakérettséget tanulmányoznak, vagy az elvégzettek és jelenleg egyetemre vagy főiskolára tanulnak).

A pályázatok jelzők A pályázatok csatoltnak küldjenek egy zárt borítékot, mely nevéket címüket és intézményüket tartalmazza. A pályázatokat a SZAKÉRETTSÉGI HIRADÓ Szerkesztőbizottságának címére (Budapest IV. Újpesti, Baross-u. 72.) 1955. április 10-ig kérjük beküldeni.

Pályadíjak:

Az irodalmi pályázaton:
Egy 1. díj 800 Ft
Két 2. díj egyenként 450 Ft
Két 3. díj egyenként 250 Ft

A rajzpályázaton:
1. díj 400 Ft
2. díj 250 Ft
3. díj 150 Ft

A pályázati kapcsolatban a Szerkesztőbizottság részletes felvilágosítást írt. 233/524

A szerkesztő üzeni

Levél érkezett a szerkesztőségünkhöz „Egy tanulni akaró“ jelígelével, melyben a levélíró kéri: „Intézzék el, hogy a Makarenkó u. 18—20-as épület közös tanulóhelyiségében zavartalan legyen a tanulás. A szomszédban lévő lakószobából néha olyan lármá hallatszik ki, ami lehetetlenül teszi a zavartalan tanulást“.

Közbenjárásunkra az említett lakószoba vékony ajtaját a jövő hét folyamán befalaz-

zák és így a szoba lakóinak beszélgetése nem fog áthatatlanul szítani a tanulóhelyiségbe.

Kedves Árapataki elvtárs!

Beküldött verseidet megkaptuk. Köszönjük. „Hej, jó urak, ott a Szajna-parton“ c. munkádat közöljük. Örülünk, hogy bizalommal fordultál hozzánk, szeretnénk, ha személyesen keressél fel minket.

Irodalmi rovat.

ket, odafurakodik Lacihoz és már vallja is — ugyanazzal a kérdéssel, amit már a többieknek már vagy húszszor elmondott.

— Milyen a vizsgázató? Nagyon „szőröz“? Mi volt a kérdésed? Hányast kaptál?

Laci a legegyszerűbbet választja, csak arra felel, ami a legróvidebb.

— Középest!

Az sem megvetendő. Középes. Igen, az egy stabil jegy — morfondíroz magában s újra otthagyja a többieket — mégis jobb lett volna legalább egy kicsivel többet tanulni. Ha kétszer átvettem volna, mennyivel más lenne most minden.

Lassan valami megmagyarázhatatlan idegesség lesz úrrá egész testén. Újjai nyugtalanul dobognak az ablakok mögött. S lábával elkecseregetten vad ritmussal ver. Közben gondolatai sebesen száguldognak.

— Ha Laci hármásra ment le, akkor... akkor... én nem is tudom mi lesz...

Miközben visszafelé ballag, már vizsgázza magát.

— Már itt is vagyok — próbál vidám lenni, de olyan sápadt s úgy néz ki, mint egy halálbeteg.

— Remélem Gábor...

— Csak ne remélj te semmit — szakítja félbe a fiú a másikat és leroskad a székbe.

— Sokért nem adnám, ha egy órával idősebb lennék — tör ki belőle az önkéntelen sóhaj és beleleapoz a jegyzetbe.

Csak nézi és szeme előtt összefutnak a sorok, a kövér, fekete betűk vad táncot lejtének a fehér lapon. Kétségbeesetten, remegő kézzel markolja a jegyzetet és agya erősen dolgozik. Az esélyek, a vizsgálhatóságok tanka összevisszaságban kergetőznek homloka mögött.

Nyilik az ajtó!

A szobából élesen kivágódik a fény a szürke folyosóra és a nyitott ajtóban megjelenik De'í Sándor.

Gábor citerázó lábakkal, sápadtan feláll és csak félig — úgy, mintha aludna — hallja, amit Sanyi újságozja a tételről és dicsekszik az új jeleséről. Reszkető kezeivel alig találja a kilincset és idegességében majdnem orrabukik a szőnyegen.

— Tessék elvtárs, húzzon ki

egy kérdést, üljön le és dolgozza ki — hangzik a vizsgázató nyugodt hangja.

Gyors számítást végez. Megmozdítja a jobbkezét, végül mégis balkezevel a közepéről kihúzza egy papírlapot, nagy bizonytalanul. Megnézi. Ertelmes arcot vág hozzá és bár őszintén szólva, egy mulkót sem ért az egészből, aztán lekuporodik az egyik megüresedett székbe, szinte elveszik benne, annyira összehúzódik.

— Hányas a tétele elvtárs?

— Hu... hu... huszonegy! S már mosolyog is. Visszajön a régi bizakodása. Újra elolvassa a tételt és főlényes képpel kicsavarja a tollát.

Szerencsém van, 21-es tétel... igaz, hogy az első tételt nem nagyon értem, s a második is egy kicsit zavaros, de ez nyelvi szám... lehet, hogy jó, esetleg közepes, legfeljebb egysz.

S ír... ír...

Mint egy felhúzott gép szakadatlanul, automatikusan ír. Ami eszébe jut, azt mind papírra veti, nem baj, ha az nem is tartozik ide és az sem vészes, ha már ugyanezt néhányszor leírta. Az a fontos, hogy a papír teljen és a vizsgázató lássa, hogy ő most feladni készül...

Lefelelnek az előtte lévő. Boldog mosollyal viszik magukkal a megérdemelt jó jegyet és ő, Fekete Gábor következik.

— Nem lehetne a kérdést felcserélni? — kérdezi, mert abban reménykedik, hogy a második kérdést jobban tudja és így az kerül latba a végső elbírálsánál.

— Kérem, tessék.

Szeminiáriumtársai nyugtalanul pislognak be a kulcslyukon és félve lesik, amit Gábor egyre idegesebben feszeget, mozoglik, törölgeti homlokát. Aztán látják, hogy e-pírul, majd sápadtan felugrik, meg sem várja, míg megszárad a tinta az indexben, mérgeesen becsapja — s máris rohan ki.

Alig bírják a leskelődők félreugrani, kitárol az ajtó, majd nagy zajjal becsapódik.

— Mi van Gabi, hogy felel?

— Ez igazságtalanság! Tudtam... mindent tudtam... csak meg akart buktatni, mert tudtam... hát ezért érdemes tanulni?...

Braun János

KÖNYV ÉS JÁTÉK

AZ EMBER TRAGÉDIAJÁNAK felújításával kapcsolatban könyvtárunk a magyar drámáról rendezett kiállítást. A színház mindig érdekelte az embereket, ősidők óta az volt a legkellemebb felüdülés, ezzel ülték ünnepet a régiak, ebben jelezték ki kultuszait, ebben jelenítették meg mithológiájukat; mióta az ember emberré lett, életéhez elszakíthatatlanul hozzátartozik a játék, a felnőttek játékszennvedélyének kiéleése: a színház. Ennek a szenvedélynek tövéből nőttek ki a legkülönbözőbb játéktípusok, a népi játéktól az operáig. Ez a szenvedély sarkallja az embereket, hogy szabad óráikat a színház gyönyörűségével töltsék.

Mióta népünk felszabadult, s a színház a dolgozó nép számára kitárta kapuit, soha nem látott mértékben lendült fel a magyar színjátszás. Ennek a fellendülésnek csúcsát értük el most, „Az ember tragédiájá“nak felújításakor, amikor „tragédia-láz“ vett erőt a főváros dolgozó népén, amely valósággal ostrom alatt tartja a Nemzeti Színházat.

A tragédia kétségkívül a legnagyobb magyar dráma és ezen túlmenően a világirodalom egyik gyöngyszeme. Csaknem minden nyelvre lefordították, világszerte ismerik, olvassák és sok helyen játszószék is.

A tragédia mellett azonban van a mi drámairodalomunknak még sok olyan kiváló alkotása, amellyel érdemes megismerkedni. Érdemes: nemcsak mint kötelező olvasmánnyal az iskola padjaiban, nemcsak kiemelt értékekkel az értekezési előtt, hanem szabadidőnkben, elmélyülten, szívünk-lelkünk gyönyörűségére. Ne nézzük le a magyar drámát, mint teszik azt sokan, mondván, hogy nálunk a csúcsokat csak a líra érte el, hogy ami nálunk öröm és bánat valaha is volt, az csak a vers nyelvén talált remekbeszabott formát és hogy legfeljebb a regény követi a lírát, de a dráma nem ér el (Madách és Katona kivételével) ezekig a magasságokig. Van ugyan alapja ennek az értékelésnek, de ez mégsem jelentheti drámairodalomunk lebecsülését.

Epp ezért, hogy egyetemünk hallgatói megismerkedjenek a magyar drámaival, rendeztük ezt a kiállítást: íme, lássák és olvassák, itt vannak ezek a könyvek raktárunk polcain, menjenek a tárlókba, menjenek a hallgatók elébe, találjon egymásra diák és könyv.

AZ UTÓBBI IDŐBEN gyakran találkoztunk azzal az örövendetes jelenséggel, hogy színházlátogató diákunk a darab megnézése előtt vagy után bejött, s elkérte a könyvet, hogy jobban megismerje, elmélyítse azt. Így járt kézzől kézzre az Othello, Volpone, Tartuffe stb. Mondanunk sem kell, mennyivel jobban érti, élvezi

az a művet, aki mielőtt megnézi, el is olvassa. Így már nem kell annyira a cselekményre koncentrálnia, több figyelmet szentelhet a színészek játékának, az apró finomságoknak, gesztusoknak, mimikának. S ha megteszik ezt diákjaink a külföldi klasszikusokkal, mennyivel inkább meg kell tenniük a mi nagyainkkal! Mennyivel jobban megérthetjük a tragédia mélyértelmű mondatait, ha előzőleg olvastuk, nem is egyszer, sokszor! Mennyivel szélesebb perspektívában látjuk Bánk vívódását, hogyan tárul fel egy szenvedő országot Tiborc panaszán keresztül, ha előzőleg a könyv lapjain ismerkedtünk meg vele, gondolkodtunk, ahol volt időnk megállni, s nem vitt minket tovább a játék sodra!

De nem kell idegenkednünk a dráma olvasásától akkor sem, ha nem nézzük meg színpadon a darabot. Gárdonyi, Mikszáth, Móricz darabjai akkor is éppolyan szépek, ha színmű formában olvassuk őket, és milyen érdekes az összehasonlítás, ha a regényt is ismerjük. Eltöprenghetünk rajta, miért vannak a változtatások, miért kell a drámákban süríteni a cselekményt, hogyan lesz a mű színpadszerű? Csak az ilyen tőprengések hoznak közel minke a színpadhoz, így ismerjük meg igazán, s minél jobban ismerjük, annál szebbnek látjuk székét.

Menjünk visszafelé az időben, s elgyönyörködhetünk régi magyar drámák (XVI—XVII. sz.) zsoltárosan zengő súlyos nyelvén, a nyelven melyből Ady és Móricz a prédikátorok hangját örökségként magával hozó nyelvre is született.

És menjünk előre az időben itt áll előttünk az új magyar dráma: sokatígérő hajnal fénylen Illyés Gyulánál, több kevesebb kamaszhibával másoknál, szépreményű gyermek kísérjük figyelemmel növekedését.

AZ IGAZI KÖZGAZDÁSZOK mindig általánosan, széleskörűen műveltek emberek voltak. A közgazdász a társadalom fejlődését kutatja és pillantásának hatóságába a alap- és felépítmény egyarátt belesik. Ezért jól kell ismerünk az irodalomban és különösen hazánk irodalmát, amelyről szól, elmondja azt, amíg mögöttünk van, s ábrázolja ami körülöttünk létezik és má a mi tetteinkből született. Ezért — és nemcsak ezért. Mert nálunkra méltó az olyan ember, aki csak azért olvas, hogy művelten legyen. Az nem is les soha azzá. Igazi építő, alkotó erővé csak abban lesz az irodalom, aki szenvedélyvel, a gyönyörűség és tudás ellenállhatatlan vágyával közeledik hozzá. Aki pedig így közeledik, a vegye könyvtárunk polcairól vegye is olvassa; aztán merjen fel a függöny és jöjjön játék.

Donáth Ferencné

Könyvtári hír

Február elején véget ért a könyvtár „Kicsoda“ pályázata. A pályázat most az előcsarnokban látható. Kérjük a hallgatókat, észrevételüket tegyék meg, szóljanak hozzá stb.

KÖSZÖNÖM

mám lesz, nyugodtan fordulhatok a tagozathoz. Hogy milyen jóleső érzéssel tölti el az embert egy ilyen levél, azt mindenki el tudja képzelni, meg akkor is, ha nem fektűt egyetemről 100 km-re lévő kórházban.

A legnagyobb örömet azonban az okozta, hogy a figéretet be is váltották. E juttatták hozzám a kért tanulmányt anyagot. Közölték vizsga időpontjait, de figyelmettemek arra is, hogy kapcs haladékat, tehát ne vegyem túlzásba a tanulást az egészség rovására.

Amikor a feleségem munkánélkül lett, gondoskodtak családomból. Kislányom ezért tal sohatott örömeben a karcsonyfa alatt mint a többi ez ez ezer kislányok szerte az országban, és én pedig rendeztem anyagi körülményekkel kezethettem el a vizsgáimat.

Köszönöm ezt államunknak az egyetemnek és a Kereskedelmi tagozatnak.

Zoltai Imre III/főldrajz

Fordítsunk több gondot tagjelöljeink nevelésére

AZ ELMULT FÉLÉV során a nyolc pártalapszervezetben mindössze négy tagjelöltet vettek fel. Ha még figyelembe vesszük azt is — az amúgy is kicsi szám mellett — hogy ez nem annyira az előzetes nevelőmunka eredménye, mint inkább spontán eredmény, akkor látjuk igazán, hogy e téren milyen súlyos hibák vannak. Különös süllyel esik itt látba a DISZ felelőssége, ami azonban korántsem csökkent a párt-szervezetek és főként a párt-csoportok felelősségét. A DISZ a politikai nevelést csak sokadrendű kérdésként kezeli. Vajon, hogy tölti be a DISZ a párt „aranytartaleka” szerepét, ha egy fél év alatt 1573 DISZ-tagból csak 4-en válnak tagjelöltségre alkalmasak? Vajon mi a véleménye a pártéletről, a pártélettel kapcsolatos kérdéseiről, a pártélettel kapcsolatos kérdéseiről?

Gyökeres változtatásra van szükség munkánkban, hogy felszámolhassuk az e téren mutatkozó súlyos hiányosságokat. Véget kell vetni annak a közömbösségnek, mely a DISZ munkáját a politikai nevelés terén jellemzi.

NEM KISEBB HIBÁK vannak a már felvett tagjelöltek további nevelése és a velük való foglalkozás terén is. Szekciós vonások, felszínes, papírforma szerinti bánásmód, tervszerűtlenség jellemző e téren is párt-szervezeteink munkájára. A közelmúltban 12 olyan tagjelöltünk volt, akiknek tagjelöltségi ideje elérte vagy meghaladta az egy évet, jól lehet a tagjelöltségi idő 6 hónap. Mi mást mutat ez, mint felszínséget és nem utolsósorban hanyagságot, a nevelés hiányát. Hogy ilyen nagy azoknak a száma, akik a 6 hónap tagjelöltségi idő alatt nem érik el, hogy megfeleljenek a párttagokkal szemben támasztott követelményeknek, hogy nem alakulnak ki bennük azok a szilárd kommunista jellem-

vonások, melyek a párttaggá váló felvétel legfőbb feltételét képezik, annak több oka van. Oka először is párt-szervezeteink munkájában tapasztalható fentebb már említett hiányosságok. Oka másodsorban az, hogy az ajánlók igen ritka kivételtől eltekintve azt gondolják: ha a tagjelöltségre javasolt elvtárs jó tulajdonságait és hibáit elmondják, ezzel feladatuk véget ér. Megfelelnek arról, hogy aláírásukkal a párt előtt nemcsak az egyén megbízhatóságáért, hanem további munkájáért is felelősséget vállalnak és végül oka az is, hogy akadnak olyan tagjelöltek, akik maguk sem törekednek úgy dolgozni, hogy mihamarább párttaggá válhassanak. A tagjelöltté vagy taggá váló felvétel alkalmával szinte minden elvtárs megígéri, hogy a rábízott feladatok lelkiismeretes, pontos elvégzésével, a munkában való példamutatással, minden területen harcos kommunista helytállással fogja kiérdemelni a taggyűlés bizalmát. Megígéri, mert hiszen a párt szervezeti szabályzata is kimondja, hogy a párt tagja köteles pártmunkát végezni, köteles példamutató magatartást tanúsítani stb. A taggyűlés után azonban többen megkezdik a megígértől, a párttagok és tagjelöltek szervezeti szabályzatban előírt köteleseiről. Közömbösek a párt iránt és a párttal szembeni köteleseik iránt olyannyira, hogy a közelmúltban például két tagjelölt elemet az egyetemről anélkül, hogy párt-szervezetéből kijelentkezett volna, de lehetne a példát más vonatkozásban is tömegével fejelelni.

Mindez természetesen szervesen összefügg a fentebbi hibákkal, a tagjelölt-munka területén tapasztalható lazaságokkal és azok egyenes következménye. Kétségtelen az, hogy a párt-szervezetek átszervezése egyetemünkön bizonyos akadályokat gördített a tagjelöltekkel való tervszerű foglalkozás és a tagjelöltek párt-szervezetben belüli nevelésének biztosítása

elő, de helytelen volna az említett hibákat csupán szervezési akadályokkal magyarázni. Igaz az is, hogy a marxizmus-leninizmus kötelező oktatása komoly segítséget jelent tagjelölteink nevelése szempontjából is, de ezzel semmiestre sem helyettesíthető a tagjelöltek párt-szervezetben belüli nevelése.

A tagjelölt-nevelőmunka megjavítása érdekében célszerű volna, ha egy vezetőségi tag rendszeresen foglalkozna tagjelöltnevelési és egyéb — tagjelöltekkel kapcsolatos kérdésekkel. Célszerű volna, ha a taggyűléseken a vezetőség beszámolója külön foglalkozna a tagjelöltek munkájával. Hangsúlyozni kell továbbá a tagjelöltek nevelésében a taggyűlések szerepét is. Nem szabad előfordulnia olyan eseteknek, mint a III-as pártalapszervezet decemberi taggyűlésén Fekete László elvtárs párttaggá való felvételénél előfordult — hogy a taggyűlés vita nélkül, a tagjelölt korábbi munkájának bírálatára nélkül felvesz valakit párttaggá. Az ilyen — tag- és tagjelöltfelvételeknél elég gyakran tapasztalható — közömbösség káros lehet a párt és az illető elvtárs további munkája szempontjából. Fekete elvtárs maga mondotta: „többet vártam a taggyűléstől. Számítottam rá, hogy az elvtársak élesen fogják bírálni eddigi munkámat, de ez nem történt meg.”

A DISZ-szervezetben kérjük számon a tagjelöltektől: hogy végzik munkájukat a párt-szervezetben, hiszen ők javasolják a legtöbb tagjelöltet.

CSAK AZ EMLITETT hibák kijavítása után számíthatunk párt-szervezeteink további egészséges fejlődésére. A párt-építő- és tagjelölt-nevelőmunka megjavítása párt-szervezeteink igen fontos feladata. A múltféltévi munka alapos elemzése és a következő félévben való tervszerű megvalósítása — tovább nem halasztható kérdés — melyet párt-szervezeteinknek, DISZ-szervezeteinknek meg kell oldani.

Részleges értékelés a vizsgákról

A hallgatók felkészülése

A hallgatók vizsgára alaposan készültek fel, mint a megelőző években. Ennek ellenére tudásuk sok tekintetben nem kielégítő, mert a tanév kezdés utáni mulasztásokat teljes mértékben kiküszöbölni nem tudták. Ez főleg a II. évfolyamra vonatkozik. A hallgatók tudása — az eddigi tapasztalatok szerint — nagy mértékben „papírízű”, feleletekben a jegyzetekre támaszkodnak, ezenkívül a tananyaghoz kapcsolódó gyakorlati problémákat nem ismerik, vagy nem tudják a megfelelő elvi anyagrészekhez hozzákapcsolni.

Általános jelenség, hogy hallgatóink a vizsgák során a kötelező irodalmat kellőképpen nem ismerik. Az ellenőrzés során tapasztalható volt, hogy a vizsgázatóknak sok rossz jegyet kellett adni a hallgatók számára, mert a tananyaggal kapcsolatos legalapvetőbb irodalmat sem ismerték. Hasonló tapasztalhattunk a kongresszusi anyag, valamint a tananyaggal kapcsolatos fontos párt- és kormányhatározatok ismerete terén. A hallgatók

Vizsgaköve telmények

Tanszékeink a vizsgakövetelményeket — a múlttal szemben — módosították. A jó jegyek eléréséhez sokoldalúbb, alaposabb tudást, a feleletek logikus felépítését, pontos megfogalmazását követelték meg.

A vizsgakövetelmények túlzottan nem mondhatók, inkább azt állapíthatjuk meg, hogy alaposabban, körültekintően, lelkiismeretesebben mérjük le vizsgázatóink a hallgatók tudását, mint korábban.

nem szívlelték meg a tanszékek figyelmeztetéseit és a vizsgára való felkészülésük során nem tanulmányozták át elég alaposan a kongresszusi anyagot és a határozatokat.

A vizsgák során a legjobb eredményt általában a IV. évfolyam hallgatói érték el, kielégítő eredményt mutat a III. évfolyam vizsgája is. A II. évfolyam viszonylag a leggyengébb eredményt érte el, ami az évfolyamon uralkodó tanulmányi fegyelméletlenség és lazaságokkal magyarázható.

Az I. évfolyam vizsgaeredményei kielégítőek, de látszik, hogy a tananyagot önállóan kezelni nem tudják és inkább gépiesen, mint értelemszerűen sajátították el a tananyagot. Az I. éves hallgatók vizsgájánál látszik, jószándékuknak törekedtek az egyes tárgyak anyagának alapos feldolgozására és a jobb érdemjegyre elérésére.

A hallgatók fegyelmével kapcsolatban különösebb panaszok nem merültek fel. A hallgatók távolmaradása a vizsgákról az egyes évfolyamokon viszonylag kis százalékú.

Ritkábbak a felületes vizsga után adott érdemjegyek, és az úgynevezett „kegyelem” elégségek.

Hallgatóinkat általában nem lepte meg a fokozottabb követelmény és ezért részük a vizsgáztatással, a tanszékek munkájával szemben nem merültek fel panaszok. Tanszékeink az eddigi vizsgák során a tárgyi tudás fontosságát helyezték előtérbe és a semmitmondó, az általánosságokat hangoztató feleleteket nem fogadták el kielégítőnek.

ÉRETTSÉGI BIZONYÍTVÁNY

„Az iskolai évekre mindig visszaemlékezünk.” Ezzel a gondolattal és mondattal fejeződik be az ÉRETTSÉGI BIZONYÍTVÁNY című új, színes szovjet film. Igazat kell adnunk a film írójának ebben. Múlhat az idő a fejünk felett, de az iskolát, — amely a tudomány és a művészet csodálatos titkait ismertette meg velünk, amely először mutatott utat balladésaink, hibáink leküzdésében — semmi sem tudja feledtetni.

A közelmúltban készült ÉRETTSÉGI BIZONYÍTVÁNY című film újra felidéz bennünk a régmúlt idejét.

A film főhőse Valentyin Lisztovszkij tizedikosztályos diák. Valentyin szülei és iskolatársai egyaránt rendkívül képességu fiúnak tartják, s ez elég ahhoz, hogy Lisztovszkij önimádó, kevély, beképzelt legyen.

Egy alkalommal megsérti új történelmi tanárnőjét, a fiatal Jakovljevit, mert az rosszul ejtette ki nevét, — majd a bocsánatkéréskor súlyosbíttja előbbi hibáját. Tetézi mindezt az, hogy Lisztovszkij elhanyagolja a Komszomol-szervezet megbízását, — az ő hibájából nem készül el időre a mechnikai műhely. Az iskolai Komszomol-szervezet úgy határoz, hogy kizárják Valentyin Lisztovszkijt a Komszomolból.

E döntés erősebb volt minden eddigi figyelmeztetésnél, s Valentyin barátja, Zena Kuznyecov javaslatára történt. Ez éppen az érettségi vizsgák idején történt. Valentyin nagyon megviselte társai döntése, de nem hagyta el magát. Derekan leviszázott, s ezalatt volt ideje eddigi életéről, magatartásáról gondolkodni.

A vizsga napján változtatja meg a városi Komszomol Bizottság az iskola szervezet döntését, — visszavették Lisztovszkijt a Komszomolba. S a film végén Valentyin Lisztovszkij, az egykori gögös fiatalember mosolygó arcral, barátainak társaságában indul az új élet felé — a főiskolára.

AZ ÉRETTSÉGI BIZONYÍTVÁNY című új szovjet film egy sor olyan kérdést vet fel, amely a mi fiataljainkat is foglalkoztatja. Így: a fiatalok barátsága, magatartásbeli fogvatartásai, szerelmi kapcsolatai, stb. — Biztosak vagyunk, hogy a magyarul beszélő színes, szovjet filmet sokan fogják megnézni.

Nézd meg a szünidőben

MŰZEUMOK — KIÁLLITÁSOK
Magyar Nemzeti Múzeum — Néprajzi Múzeum, Budapest, VIII. Könyves Kálmán krt. 40. Népviselet-kiállítás. Tisztaar-kiállítás. Pásztorfaragás-kiállítás. Kerámia-kiállítás. Megtekinthető: mindennap hétfő kivételével 10—18 óráig.

Magyar Nemzeti Múzeum — Természettudományi Múzeum, Budapest, VIII. Múzeum krt. 14—18. Föld és az élet fellődéstörténete kiállítás. Afrika élővilága-kiállítás. Asványtani-kiállítás. Gerinctelen állatok-kiállítás. Felsőőstörténelmi-kiállítás. Megtekinthető: mindennap hétfő kivételével 10—18 óráig.

Budapest, XIV. Vaidahunyadvár. Nővény-kiállítás. Megtekinthető: hétfő és péntek kivételével, mindennap 10—17.

Magyar Nemzeti Múzeum — Történelmi Múzeum, Budapest, VIII. Múzeum krt. 14—18. Magyar föld népeinek őstörténet-kiállítás. Magyar nép története honfoglalástól 1848-ig kiállítás. Balassi Bálint emlékkiállítás. Megtekinthető: minden nap, hétfő kivételével 10—18 óráig.

Magyar Nemzeti Múzeum — Szépművészeti Múzeum, Budapest, XIV. Dózsa György út 41. Régi külföldi képtár. Új magyar képtár. Megtekinthető: mindennap hétfő kivételével 9 órától sötétedésig.

Régi Külföldi Képtár — Új Magyar Képtár. Ervetem utca 6. Pál László-kiállítás. November 20-án nyílt a Derkovics Gyula emlékkiállítás. kb. 100 művel. Megtekinthető: hétfő kivételével minden nap 11—19 óráig.

Petőfi Sándor Irodalmi Múzeum, Budapest, VI. Balza utca 39. Petőfi Sándor és József Attila emlékkiállítás. Megtekinthető: hétfő kivételével mindennap 12—19 óráig, vasárnap 9—14 óráig.

Szeretnék a sorrendhez ragaszkodni:

Amikor a győri technikumban voltunk, nagy meglepetéssel tapasztaltuk, a középiskolás diákok év közben azért gyűjtik össze filléreiket, s azért teszik talkarékba, hogy a nyári szünidőben vidám kirándulásokat tessenek.

Kuti Mária, az egyik iskola DISZ-szervezetének vezetőségi tagja mesélte el, hogy voltak már a Mátrában, Anatóleken, három napig tartózkodtak Balatonfüreden. Herenden és most őszkor újra a Balatonkörtől, Pannonhalmán, Csesznelken jártak.

Akkor ez a hír azért lepett meg mert hozzászóltam ahhoz a rosz jelenséghez, hogy a fiatalok emes helveken először felszerelést kérnek, csak azután „hárlandók” résztvenni valamilyen sportmegmozdulásban. Vagy történetesen: kirándulni csak akkor mennek, ha valaki, vagy valamilyen szerv inguen vasútijegyet biztosít számukra. Ezt annyi helyen tapasztaltam, hogy magamban már általánosítottam is.

Egészen addig, amíg Kuti Máriát meg nem kérdeztem:

— Az élnék kiránduló élet költőseit miből fedezik? Van az iskolának erre külön kerete, vagy valamilyen?...

— A magunk pénzéből — válaszolta Marika magától érthetetlen természetességgel. — Épezen éven talkarékoskodunk, nyáron utazunk. Két-három napra búcsút mondunk Győrnek, iskolának, csak a szemünket legeltetjük a vidékek szépségén. — Semmi tanulmányval kapcsolatos?...

— Semmi. Pusztán gyönyörködés. Amúgy szép van az országban! Nagyon-nagyon kell igyekeznie annak, aki mindent meg akar ismerni.

Arca kipirult, szeméi csillogtak, s úgy színta maéába a tanyterem levegőjét mintha a vonatablakban állna. Látni véltem a veszprémi viaduktot és a műszeripari kutatóintézet szépen rendezett kertjének fáit. Friss üdözőld pászitját és épületének kockablakait megcsillanni benne.

Jártál-e például Tihanyban? — tette fel váratlanul a kérdést, de szerencsére nem várt rá választ. Szégyenben maradtam volna.

Igaz, egyszer voltam már e nagymúltú és nagyírú helyen,

Mi az a KEDOCS...?

(avagy: értékes kezdeményezés egyetemünk hallgatói között!)

de akkor sem az idő, sem a körülmény nem volt olyan, hogy szabadon gyönyörködhessek.

Nem maradt meg bennem más, mint a komor, sziklás hegyoldall, olvadó hó, sár, lucsok.

— Csodálatos! — kiáltott el ragadással. — Reggel a pártól vörös napkorong piros csíkot

A film végetért. En ott rögtön a KEDOCS-ra gondoltam, de egyesek olyan megjegyzéseket is tettek, hogy ez „csak mese”, „hihetetlen fantáziaszülemény”, „filmen mindent meg lehet csinálni!”

Hallgattam a megjegyzéseket és mint aki biztos igazából, csak mosolyogtam.

Ha nem láttam volna Kuti Máriát, ha nem hallottam volna a KEDOCS-ról, talán én is csatlakoztam volna a hitlenkedőkhöz. De láttam és hallottam is! A tények pedig makacs dolgok!... nem lehet őket csak úgy megmosolyogni!

Nem tudom, hol kezdődött, a táborban-e, vagy a diákotthonban?... esetleg az órák közti valamelyik szünetben?... elég az hozzá, hogy a szép utáni vágy húrja másokban is dőlőni kezdett, de nem passzív sóvárgó, hanem aktív tettekre készen hangon! Azt sem tudom,

hogy Ballai szőlte Vincerinek, vagy Magaziner Csadának, csak azt tudom, hogy a III. év polgár-csoportjában egyre több szó esett a KEDOCS-ról.

KEDOCS itt, KEDOCS ott — hallottam, s már bizonyos „alapszabály” pontokat is tudtam, de a teljes név számomra megfejthetetlen és titokzatos maradt. A tervezés és bizalmas selyempalástjába burkolódzott és szemérmesen, de mégis — akarva, nem akarva kacérsággal — mosolygott.

A szép mindég vágyat ébreszt, a jót nem kell kímálgatni és ajánozni, híre futótűzként terjedt tova, lázas izgalmat vált ki és küzdeni készlet önmagáért. Így tudtam meg, hogy a KEDOCS — a Közgazdasági Egyetem Diákjainak Országjáró Csoportja alakult meg a III. éves polgár-csoportban. Decemberben és januárban 15

—15 forintot tesznek félre, februárban az új ösztöndíj szerint állapodnak meg, s havonta egyszer valamilyen munkát vállalnak, hogy nyárra a tervezett 180—200 forintot összehozzák.

Céljuk: a felvidék szépségeinek felkutatása. Úgy tervezik,

hogy Szentendrén állnak le a vonatról, onnan fel Salgótarjánba, Egerbe, Lillafüredre, Miskolcra és Tokajba mennek. Hogy hogyan? Lehet, biciklit, de ez még nem biztos, Nehéz annyi gépet beszerezni. Gyalog, s ha elfáradnak, vonattal. Nem fogja őket semmi hajítani.

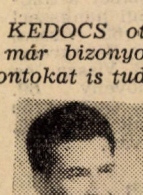
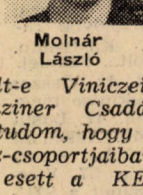
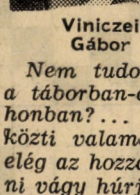
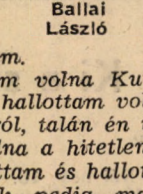
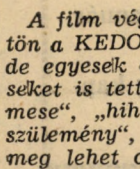
Közben úgy is akad megannyi öröm, játék, cserkészés, fabrikálás, küszködés, móka... ki tudná felsorolni az előre láthatókat és a nem láthatókat, amit Molnár, Mihalik, Tósaki, Imre, Kovács, Bozóki, Sulasz, Sándor és a többiek terveznek. Annál is inkább, mert

közben már a negyedévesek is készülődnek. Úgy hírlék, egyelőre tízen vannak, de lehet, hogy a nyílómozsg megzaporítja létszámukat.

Lányokat nem visznek — mondják, mire a lányok csak mosolyognak. Biztosan tudják, hogy ez csak olyan heccelődés (vagy csipés?...) mert még nem jelentkeztek?

Mindenesetre a tervezgetés szele fújja a vágy paraszát, mellette sütkéreznek a hideg téli napokon, s barátságosan üdözőlnek minden közeliük állót. Táboruk egyre nő, mozgalmuk egyre terjed, az alsóbb-

éves hallgatók között is, jelezve, hogy a régi szürke élet felett győzedelmeskedik az örökke fiatal nap sugar, a változatosság derüje-kacagása, a barangolás szépe, izgalma, romantikája... A csuda tudja, de még írni is jó róla.

BEETHOVEN, RADNÓTI, EGYEBEK

Figyelem! Tanulságos!

Ki a virágot szereti

— ámuljon és lelkesedjen, hogy az emberi kultúra olyan harcosainak, mint Michelangelo és Beethoven, Shaw és Radnóti, Petőfi és Puccini, Kisfaludi Stróbl Zsigmond és Csajkovszkij — hogyan sikerült egy kis csokorba összegyűlni és olyan, számukra voltaképpen idegen szellemi légkörben gyökeret verni, mint egy — közgazdasági technikum.

Ha belépsz a Bethlen téri I. István Közgazdasági Technikum épületébe, amely kívülről barna, mint egy kiszívott tájképpa, belülről világos, és derűs, mint a fiatalság szelleme — először nem veszel észre semmi különösöt. „Középiskola” — szögezed le és meghátráltan, s kissé lenézően mosolyogsz. „Kedves, de meghaladt dolog”. S nem veszed észre az illatot, amely körülleg és befón itt mindent, tömpítva a lépteiket, meglágyítva az arcokat, és kimélyítve a szívet meg a lelket: a kultúra illatát. Pedig ez van itt és ők hozzák ide: a kultúra nagy és kevésbé nagy óriásai, Michelan-

gelotól Kisfaludi Stróbl Zsigmondig.

Hogy ez a középiskolai méretekben elég jelentős „menyiségű” kultúra hogyan került ide, nem kérdeztem, de valószínűleg nem is tudták volna megmondani. Lehet, hogy maguk is csak akkor vették észre, hogy mi történt, mikor megvolt már az irodalmi, a zenei, a fotó-szakkör, a szaktárgyi szakkörök és a sportkör; mikor már javában működött a színjátszócsoporthoz és elismerő oklevelet kaptak a tanácsválasztáskor végzett jó munkájukért.

Azért, bizonyos kiindulási alapok vannak. Például...

Két éve történt

az irodalmi szakkör egyik ülésén. Katona Józsefről volt szó és Battisi tanár elvtárs, a szakkörvezető behozott néhány hanglemezt is: részleteket a Bánk bán operaváltozatából. A tettet siker követte. Később Vörösmartyról volt előadása, amelyen ismertették a nagy költő nagy barátjának, Liszt Ferencnek művészetét is. — Aztán volt még egy-két ilyen vegyes előadás, de nem sok. Voltak, akik jobban szerették a muzsikát, mint a verset, s e „rebellis” elemek szétszakították az irodalmat és a zenét. Így alakult külön zenei szakkör, Battisi tanár elvtárs vezetésével. S azóta hetenként-kéthetenként összegyűlnek a tagok — jobbra harmadikosok, negyedikesek — hogy ismerkedjenek minden művészeti egyik legcsodálatosabbikával:

a zenével. Még az operánál tartanak, de már kerülgetik a nehezebb dolgokat is: multkor Schubert Befejzetlen szimfóniája volt műsoron, máskor meg (egyetemista kartársaim figyelem!) négy fiú „magán-szorgalmából” lepergette Beethoven Hegedűversenyét. Legutóbb a Bohémélet volt műsoron. Ekkor „szüneti létszám” volt: öt lány és három fiú gyűlt össze a tanárban, ezek közül is többen a meghívott Rákóczi Közgazdasági Technikumból jöttek, de valamennyiükön látszott a zenének, a szépnek szeretete. Talán meg sem mozdultak az előadás alatt, csak itták, itták a zenét. Pedig ez csak amolyan „szüneti létszám” volt; egyébként ötvenen, százan, vagy ennél is többen gyűlnek össze — gyönyörködni a muzsikában...

Azonban — az út csak elágazott

mikor az irodalmi szakkör tesztből Battisi tanár elvtárs

megalkotta a zenei szakkört... Igaz, ez az alsó- és felső osztá-

lyok szétválását jelentette, mert az irodalmi szakkörben inkább I–II. osztályosok, a zeneiben viszont többnyire III–IV. osztályosok vannak — de az irodalmi kör tovább élt és dolgozott, s hogy mennyire hatatosan, azt az egyik folyosón elhelyezett rejtvénypályázat-táblája mutatja, amelyre hetenként mintegy ötven megfektetés érkezik be. Ime a tábla:

Ki írta?
A nagy Hoggarty gyémánt St. Johanna.
Meister Vilmos tanulóévei Pillangó
Az ifjú Harold
Az istenek szomjaznak
„A 2x2 józansága hull rám” stb.

Ki szerezte?
Igor herceg
1812 nyitány
Gemont ariája
Musette
Csinom Palkó

Ki alkotta?
Dózsa György
II. Rákóczi Ferenc
Petőfi Sándor (1846)
Rákosi Mátvás (1954)

Hová festette Michelangelo önarcképét?

Az irodalmi szakkör tehát tovább élt és dolgozott — s hála a műszakú illet, teremtet éreinek — új szakkört hozott létre: a színjátszóké. Mert igaz, hogy december 18-i rendezvényükön a színpad háttere — kissé szokatlan módon — fekete volt és a táncolók között túl sok jampec akadt, — ez nem volt tipikus jelenség — magyarazzák. Mert egyrészt beengedtek bárkit, mivel pénz kellett a képesítő vizsgák költségeinek fedezésére — másrészt „a lányokat nem engedték semmibe beleszólni a fiúk, akik rendezték és atól lett ilyen a színpad, meg az egész.”

Hát szóval ez nem volt olyan igazi színjátszó-csoport rendezvény. Nem volt komoly egyébként sem: a műsor csak (!) körülbelül kétórás volt és esztrád-jellegű — biztosítanak a hozzáértők.
Hogy milyen egy olyan rendezés, jó műsor? Hát — az olyan,

mint például az volt, amikor a csoport előadta Kisfaludy Fősvényét, meg Molière-től a Kénytelen házasságot és részleteket a Képzelt betegből. December 4-én kultúrversennyel egybekötött iskola-bált rendeztek (itt névre szóltak a

S akiket délután elragadott a lelkesedés.

reggelre hűvösebbé, minden tudományok egyik legszárzabibikával, a közgazdaságtudományokkal foglalkozó diákok kell, hogy legyenek. De... valóban olyan szárazak-e ezek a tudományok?

Nekik, akik ezt választották — nem. S ez csak azért nem látható világosabban, mert például a szaktárgyi körök működése és eredményei nem olyan látványosok, mint a színjátszóké, és nem olyan demonstratívok, mint a zenészeké. De — működnek ezek a szakkörök, amelyek alapjai és amelyeknek alapjai a szaktárgyakban az iskolaátlagnál jobb eredmények. S ha eddig nem láttad volna, kedves olvasó, hogy mennyire távol állnak itt szakbarbárságnak még

meghívók és a versenyt az első lányok nyerték egy me-nüettel). És komoly lesz az, amikor majd tavasszal bemutattják Dunajevszkij operettjét, a Szabad szél (saját énekekkel!) és jövőre — de ez már egészen a jövő zenéje — a Revizort. Mert érdemes, hiszen szeretik őket. És ők szeretik a szó és a dallam melódiját, szeretik felfedezni a holt szöveg belső ritmusát, szeretik feltámasztani azokat az író-szülte embereket, akik sohasem éltek, de mégis élők...

az árnyékától is — még egy jellemző dolog: tavaly heten jutottak be irodalomból a Rákosi Mátvás tanulmányi verseny országos döntőjébe, s még sokkal többen voltak azok, akik bár előbb kiestek, de szerették és tudták az irodalmat annyira, hogy indulni mertek és tudtak ezen az elég nagy felkészültséget kívánó versenyen.

Ezt az egyébként szép képet „mindössze” egy valami homályosítja el: az iskola átlaga általában a hármas közvetlen környékén ingadozik. Ez elég lenne talán egy középszerű iskolának, de nem lehet elég az I. István Közgazdasági Technikum tanárainak és tanulójának. Mert az eredmények — bármilyen téren is érték el őket — köteleznek!

Sóhaj nem sok, de itt is akad.

Ide is „beiskoláztak” néme-lyeket — különösen azelőtt esett meg az illeszmi. Most inkább azért elvetlenek, mert tavaly a 17 egyetemünkre jelentkezettből csak háromat vettek fel. És igaz, hogy a Pénzügyminisztérium elhelyezett mindenkit: azt is, aki nem akart tovább tanulni, azt is,

akit nem vettek fel az egyetemre — mégis elkedvetlenül-tele őket a dolog.

És még egy kérdésük van: szeretnék egy középiskoláslapot. Valami olyasmit, mint az úttörőknek a Kis Dobos ami a középiskolások problémáival foglalkozik és megfelelő szép-irodalmat is nyújt.

És akik a drótokat rángatják.

Ha erre nagyon szükség lenne: a tanári kar és a DISZ. Ha munkában vannak, nehézzé őket szétválasztani, mert egy kicsit össze vannak nőve. A tanári kar, ahol kell (főleg a színdarabok rendezésénél, nem-szaktárgyi szakkörök vezetésénél) hóna alá nyúl a DISZ-nek, az pedig megszervezi a fegyelmét meg tanulmányi versenyeket — ami viszont a tanári karnak (is) jó.

De ezer meg egy megnyilvánulása van még ennek.

Egyébként, ha a DISZ-ről kérdezősködsz, először arról, hogy milyen volt régebben — olyan válaszokat kapsz, mint hogy „hát igen, voltak már két éve is eredmények, hogyne lettek volna... Csak egy kicsit... kampányszerűek...”

Hát szóval ilyen volt két éve a DISZ. Az embernek az a

benyomása, hogy amit elért, az is inkább köszönhető a tagok segíteni kész (és nem közöm-bös!) jóindulatának, annak, hogy „elje mentek a vezető-ségnek”, mint az iskolai DISZ-szervezet vezetőinek.

Tavaly például fegyelmi versenyt szerveztek: „elég hatásos volt”. Voltak eredmények, mint például a tavaly májusi ötnapos kirándulás a Bükkbe, — de sokkal kevesebb, mint az idén. Egyebek mellett igen nagy segítséget jelent — hangzik a felvilágosítás — hogy a jelenlegi iskola-titkár (a harmadikos Dugár Árpád) igen jó szervező és a (talán tőle) „meg-találtosodott” vezetőség igen sikeresen működik.

Az első osztályok tanulmányi versenyre hívták ki a többi pesti közgazdasági technikum első osztályait — ami az első-sők, illetve DISZ-szervezőtől önálló megmozdulása volt. Jó munkát végzett az iskolai szervezet a papír- és a fénygyűjtésor — a tanácsválasztások alkalmával végzett jó „hangulatkeltségükert” pedig elismerő oklevelet kaptak.

Még jómultkor történt, hogy az MRSZ bejelentette, hogy népszerűsítő előadást akar tartani az iskolában, alkalmi toborzással egybekötve. A DISZ jól működött: 14–15-en jelentkeztek a népes gyűlés közönségéből a Szövetség tanfolyamaira. A DISZ vigyáz a most kapott tornateremre és az új-jászületet kémiai- és fizikai előadók „testi” épségére.

Az eredmények értékesek és meg kell tartani azokat; de, hogy ezt megtehesék, vigyázzanak a Bethlen-tériek: ne tegyenek fel mindent egy lapra, egy-két értékes, jószervező ember képességeire. Az iskolai DISZ-szervezetnek akkor is jó eredményt kell majd elérnie, ha Dugár Árpád és a többiek elmennek. Ezért kell minél szélesebb alapokra helyezni az utánpótlás nevelését.

Nos, kedves olvasó, mi a véleményed a középiskoláról, mely neked, egyetemistának — úgy tetszett — „meghaladt álláspontra”? Ugye — valahogy olyan, mint egy kamasz-arc: helyenként hibák pörsenei tarkítják, de mégis értelmes és erőteljes, mint maga az ifjúság.

És — ugye — egyben-másban lehet tanulni tőle?...

2x2 NÉHA 5

Zenthe Ferenc

E riport megjelenésével egy-ideben a fővárosi és vidéki utcákon új rajzos plakát hívja magára a figyelmet. A plakát hosszú idő óta nélkülözött operettfilm, a 2x2 néha 5 bemutatásáról ad hírt. A film sok más mellett új főszereplőt is avat, Zenthe Ferencet. Hol hallottam ezt a nevet — gondolkodnak el sokan. En magam sietek segítségükre.
Gondoljon vissza kedves mozilátogató a nagysikerű „Rákóczi hadnagya” című magyar filmre. S itt is a Fekete Miska nevű vidám, szilaj parasztlányra, Zenthe Ferenc a filmben ezt a szabad legényt személyesítette meg. Fekete Miska alakjának szép emberi megformálása után, új feladatot bízta Zenthe Ferencre, a

2x2 néha 5 című filmoperett főhősének, Kerekes Andrásnak szerepét, Kerekes Bandi hivatásos sportrepülő. Egyenruháját aranykoszorús repülőjelvény díszíti. Egyetemi hallgató s repülőgéptervező mérnöknek készül, de mindent magabiztos jellempésére, jó benyomást keltő megjelenésére biz.

Milyen ember Kerekes András? Mutassa be mozilátogatóinknak — kérem Zenthe Ferencet.

Kerekes mai ember. Tele a mai fiatalok hibáival, problémáival. Nagyképu, magáról sokat képzelő és tartó, csak a sikert szerető, s bukást, hibát nehezen elismerő fiú. Hivatásos sportolónak között bizony nem egy ilyen típus van. Jó lesz tanulni belőle! Nekem — és a film egész alkotógárdájá-

nak — az volt a főtörekvésem, hogy kedvet adjak a sportrepüléshez. A film felvetélei kapcsán alkalmam volt megismerkedni a repülősporttal. Szilárd meggyőződéssel állíthatom, hogy a legszebb és a legszórakoztatóbb sportok egyike — a repülés. Ha ilyen meggyőződéssel mondja ezt, biztos kellemes emlékei lehetnek a repülésről — vetem közbe.

Igen. Két ízben repültem. Egyszer víztorlázó, máskor motorosgépen. Nehezen tudom kifejezni azt az érzést, melyet akkor éreztem. 1500 meter magasban lenni, s nem látni mást, mint az eget — felejthetetlen. Nem mondom, először furcsa érzés volt, hiszen az összes „fogásokat” dugóhúzó, luping s.b. kipróbálták rajtam. Így biztosították számomra az élmény-alapot.

Szeretném valamit hallani Kerekes András alakjának megformálásáról. A film fel-tétlenül egyszerű és igaz játékot követi a színésztől. Hí-szen a hat-nyolc méterre nagyított képen minden kis hazugság is meglátszik. Ugy kellett Kerekes András alakját megformálnom, hogy a figura természetesen hasson. Messze áll tőlem ugyan az operett szerep — eddig sok klasszikus vígjátékban léptem fel — de a felmerülő akadályokat Révész György rendező és Hegyi Barnabás operatőr segítségével révén sikerült legyőzöm. Sokat jártam repülőterre, beszéltem sportrepülőekkel, s igyekeztem minél jobban megismerni a sportolók mozgását, gondolkodásmódját.

Befejezésül még egy rövid kérdés — mióta játszik? 1946 óta vagyok színészi pályán. Először Pécsen, majd Győrött, s Debrecenben játszottam. A vidéken töltött évek jó iskolát jelentettek számomra, s fejlesztették ki bennem szakmám iránti nagy szeretetemet.

Kultúros

Kultúrosztály hírei

Ifjúsági Színház: Pál utcai fiúk jan. 25-én.
Jegyek a kultúrosztályon kaphatók január 20-ig minden nap 12—3-ig.
Blaha Lujza Színház. Párizsi vendég január 29-én.
Jegyek a kultúrosztályon január 24-ig kaphatók.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt és DISZ-bizottságának egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.
Szerkesztő: Gácsi Sándor
Szerkesztő: a szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: Illés János
Szerkesztőség
Budapest, IX., Dimitroff tér 8. II. 382.
Telefon 186—850
197-es mellék
Kiadja:
a Budapesti Lapkiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha Lujza-ter 3
Szkra Lapnyomda
Budapest VIII., Rökk Szilárd-u. 6
Felelős veze: Kulcsár Mihály

Ki a szerző, mi a mű címe?

Vizszintes:

14. Tó olaszul. 15. Női név. 16. Oroszlán latinul. 17. Vissza. Ilyen a falevél. 18. A vizslát istennője. 20. Vissza. A vonat teszi. 21. Fűrész. 23. Víz van benne 26. Éljen bérl! 28. Az író tehetségének fejlődését bizonyította ez a mű, melyben történelmi-társadalmi küzdelmek bemutatására törekedett. Ezen műve nem került bemutatásra. 32. Összetételben — az idegrendszerrel kapcsolatos. 35. Rács mögött van. 36. Vissza: Német névelő. 37. Névelővel: Takarmánynövény. 39. Kártyalap. 40. Magyar király volt... Sámuel. 41. Az első hajós volt. 42. Vissza: Afrika kikötő. 43. Tekinthe meg. 45. Arról a helyről. 47. Lusta nem csinál semmit. 48. Ausztriai hegyvég. 50. Középfarkú emlős állat. 52. Vissza: Férje 57. Vissza: Fohász. 59. Félisziget a SZU-ban. 61. Végtelen régi hangszer! 62. Régi súlyegység. 63. Vissza: Lónév. 64. Névelővel: Bánvarész. 66. Nagy lakoma. 68. Vissza és névelővel: ragonnövény. 69. Ilyen növény is van, és mozdás is. 70. Vonatok futnak rajta. 72. Névelővel: Az arcon van.

Függőleges:

2. Bocskorszerű lábravaló. 3. Vissza: Narvsikerü bolzár történelmi film... alatt. 4. Vissza: Kertművelő eszközök. 5. Igen olaszul és foneikusán. 6. Allami idővellem (ék. hiba). 7. Fordított névelő. 8. Távolító igeötös. 9. Iratkapocs. 10. Ez elröppen, de az írás megment. 11. Gabonartó (ék. hiba). 12. Vissza: Valon a mélybe? 13. Vissza: Erdői állat. 14. A vizszintes 1. folyt. 19. Szépfőszér (3-ik kocka kettősöt). 22. Zeusz felesége. 23. A SZU egyik tájegysége. 24. Bánvarész. 25. Vissza: Földi paradicsom

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78
79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91
92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104

az óhéber biblia szerint. 27. A vizszintes: 28. folytatása. 29. A függőleges: 14. folytatása. 30. Egy Beethoven nyitány címe ez női név. 31. Névelővel: Fontos gyogy-szer készült belőle. 33. Határozó szó. 34. Női be-név. 37. Névelővel: A hadikommunizmus után volt a SZU-ban. 38. Vissza: Korszak. 44. Menetrendi rövidítés (ék. hiba). 46. Halk zörel (3-ik kocka kettősöt). 47. Számjegy. 49. Kevert székhárfa. 51. Mely sze-ri-el? 53. Vissza: Gyám latinul. 55. Polyó az SZU-ban. 56. Vissza: Galambnagyságú madár. 58. A francia forradalom egyik alakja. 60. Klasszikus művészet (a 3-ik betű nem számítandó). 63. Ugyan-

az mint a függőleges 10. csak névelővel, és vissza. 65. Vissza: Bécsi állatkert. 67. Egy angolul. 68. Hazánk egyik elrettent kis faluját Gércs ez jellemzi (ék. hibá-va). 70. Sajátkezüleg. 71. Súly- rövidítés.

Beküldendő sorok: vizszintes: 1. függőleges: 14, 29, vizszintes: 54, vizszintes 28 és a függőleges: 27. számú sorok. Valamint a szer-ző neve és a mű címe. Rejtve-nveinket minden fordulóban (4. szám) jutalmazzuk. Beküldési ha-táridő január 26.

Rimóczi Károly

ÚTBAN HAZAFELÉ

Csendes mező — rohan a vonat
Kihaltak látszik, de mégis él.
Kicsi faluk tűnnek el sorban,
Sötét lombok közt meghúzódva,
S altatót susog a nyári szél.

Dohog, pöfög a vasóriás,
Acélsíneken ritmust zalkatol,
Tűzcsillagokat szór a szélbe,
Mik ethalnak a nyári éjbe!
Egy traktor világit valahol.

Nézem az alvó magyar földet,
Ahol pihen most az akarás.
A fáradt paraszt otthon van már,
De holnap hívja újra a nyár.
S megy tovább a forró aratás.

Ilyenkor, így útban hazafelé,
A szűkebb hazámra gondolok.
Egy barna lány fut az eszembe,
Ki azóta már tőlem messze,
És nem lettünk együtt boldogok.

Rohan, szalad az acélgözös,
Zugva tör a sötét éjszakán,
Egy faluvégi kis lakásban,
Dobogó szívvel egymagában
Vár réám az édes jó anyám.

IV. díj. „Dunántúl” jelisével.